

Rønshoved Højskole
Højskolen ved Flensborg Fjord

100 år
1921
2021

Foto: P. Soto

Eksistens og klassisk koncert

Ånd, kemi og de forbudte sange.
I samarbejde med Kristeligt Dagblad.

22. – 28. november 2021

I november's sidste dage, inden vinteren går i gang og solen får magt, byder vi indenfor til en højskoleuge, hvor Romantikens Ånd rimer på elektromagnetismen og Højskolesangbogens kampsange gjalder, hvor eksistens og litteratur går hånd i hånd med atmosfærekemi og klassisk musik, og vi sammen går i dybden med livet, tiden og samfundet. Glæd dig til en uge med sang, samtale og nye horisonter ved Flensborg Fjord.

Foredrag

- Om luften vi indånder ved Marianne Glasius, lektor i kemi ved Aarhus Universitet.
- Kritik af krigens fornuft ved Gorm Harste dr.scient.pol. Institut for Statskundskab og center for reformationstudier (LUMEN) ved Aarhus Universitet.
- Fællessang om de forbudte sange med viceforstander Nina Kjærhus.
- Om romantikkens religionsforståelse - Chateaubriand og Grundtvig ved Hans Jørgen Lundager Jensen, professor, dr.theol på religionsvidenskab Århus Universitet.
- Om Eckersberg og Friedrich - de to store malerfyrster i Romantikken og Dansk Guldalder ved Kristina Lohe, tidl. højskolelærer på Rønshoved, nu leder af klosteret i Volkenroda.
- Spændende studiekredse med højskolens lærere med litteratur, vandretur og debat.
- Musikoptakt til aftenens koncert med Sønderjyllands Symfoniorkester ved musikhistoriker Tim Pohle.
- Om aftenlandenes requiem ved forstander Thue Kjærhus.
- Om den åndsløse dansker - danske værdier i en narcissistisk tid ved samfundsdebattør og teolog Sørine Gotfredsen.
- Om Hamlet - Shakespeares tragedie genfortalt og udlagt ved højskolelærer

på Rønshoved Højskole Andreas Pilekjær.

- Om H.C. Ørsted og elektromagnetismen ved Jens Olaf Pepke Pedersen, seniorforsker på Institut for Rumforskning DTU.
- Om eksistens og individuation - et idehistorisk perspektiv ved professor Hans-Jørgen Schanz, Aarhus Universitet.
- Jubilæumsfestaften med organist og komponist Birgitte Buur. Birgitte har netop sammen med Lisbeth Smedegaard Andersen udgivet en almanak med 12 sange og salmer. Vi vil høre og sammen synge nogle af disse nye, dejlige sange, hvor hver måned har sin stemning, sit særpræg.

Udflugt

- Koncert med Sønderjyllands Symfoniorkester i den helt særlige koncertsal i Alsion, Sønderborg.

Velkommen til en almen, klassisk, grundtvigsk folkehøjskole

Rønshoved Højskole er vel nok Danmarks flottest beliggende højskole. Højskolen ligger ud til Flensborg Fjord midt i det bakkede morænelandskab, der byder på skønne vandreture i store løvskove langs fjorden. Stedets beliggenhed giver rige muligheder for udendørsoplevelser, der stimulerer og inspirerer.

Højskolen kan i år fejre 100 år, og fremstår flottere end nogensinde. Vi har bygget om og renoveret, så skolen er klar til et nyt århundrede. Det er vi stolte af. Ligesom vi har sørget for ekstra gode foredragsholdere i år, hvoraf mange har særlige relationer til højskolen. Også vore festaftener har fået et ekstra puf i år med særlige musikalske indslag på alle korte kurser.

Rønshoved Højskole er en klassisk, grundtvigsk folkehøjskole. Vi lægger derfor vægt på det almindennende, hvor sange fra højskolesangbogen, gode fortællinger, morgensamlinger, foredrag og fællesskabet er centralt placeret i hverdagen.

**Velkommen til Rønshoved Højskole
– Højskolen ved Flensborg Fjord**

Nina og Thue Kjærhus
Forstanderteam

Mandag d. 22. november

Ankomst med tog til Gråsten Station ca. kl. 15.10.

Herefter mulighed for bustransport til højskolen

Kl. 15-17 **Ankomst og indkvartering**, samt kaffe og lidt brød i foyeren

Kl. 17.00 **Velkomst og rundvisning ved viceformand Nina Kjærhus.**
Vi mødes i Foredragssalen.

Kl. 17.45 Øl- og vinsalg fra skolens kiosk

Kl. 18.15 Aftensmad i spisesalen. Denne første aften skal vi have Rønshoved Tapas. Små jubilæumslækkerier kombineret med gode salater og andet godt.

Kl. 20.00 **Velkomstforedrag med formand Thue Kjærhus.**

Om skolen som i år kan fejre 100-års fødselsdag. Et foredrag om skolen, som voksede ud af Genforeningen, hvis virke og væsen endnu er afgørende præget af begivenhederne for hundrede år siden, samt tanker om skolens rolle i fremtiden.

Herefter kaffe og kage i Pejsestuen.

Tirsdag d. 23. november

Kl. 08.00 Morgenmad i spisesalen

Kl. 09.00 Morgensamling i foredragssalen

Kl. 09.30 Vi synger flaget op

Kl. 10.00 **Foredrag om luften vi indånder ved Marianne Glasius, lektor i kemi ved Aarhus Universitet.**

Luft er ikke det rene luft. Skadelige partikler og gasser i atmosfæren påvirker vores helbred og gør mange syge. Hør om den nyeste forskning inden for kilder til luftforurening og om hvordan forskellige stoffer indvirker på vores miljø, klima og helbred.

Kl. 12.00 Frokostbuffet i spisesalen

Kl. 14.30 **Foredrag: Kritik af krigens fornuft ved Gorm Harste dr.scient. pol. Institut for Statskundskab og center for reformationsstudier (LUMEN) ved Aarhus Universitet.**

Krig kan ikke styres. Uhyrlige invasioner og krige begynder, fordi magthavere vil demonstrere, at de handler, beslutter og kontrollerer. Men krige kan ikke beherskes, og de slutter først, når ressourcerne slipper op. Gorm Harste præsenterer udførligt krigens komplekse udviklingshistorie, forklarer dens paradoksale fornuft og undersøger dens magtfulde og autonome ustyrlighed. Med et systemteoretisk greb videreudviklet fra især Carl von Clausewitz' krigsfilosofi

og Niklas Luhmanns sociologiske kommunikationsteori dokumenterer Harste, hvordan krig har domineret moderne samfund. Han viser også, hvordan krig ikke afgøres på slagmarken eller i antallet af døde, men vindes og tabes i en nedslidende tidslig og geografisk forskydning, hvor alle kneb gælder. Og hvor kun krigen magter at tage magt over magten.

kl. 17.30

Øl- og vinsalg fra skolens kiosk

kl. 18.00

Aftensmad i spisesalen

kl. 20.00

Fællessang om de forbudte sange med viceforstander Nina Kjærhus.

En aften med fællessang fra højskolesangbogen. I aften med fokus på de forbudte sange fra de 56 okkuperede år (1864-1920). Sange, der ikke blot vandt genklang i Sønderjylland, men i det ganske land. Herefter kaffe og kage med en særlig opskrift fra det store sønderjyske kaffebord.

Onsdag d. 24. november

Kl. 08.00

Morgenmad i spisesalen

Kl. 09.00

Morgensamling i foredragssalen

Kl. 09.30

Vi synger flaget op

Kl. 10.00

Foredrag om romantikkens religionsforståelse - Chateaubriand og Grundtvig ved Hans Jørgen Lundager Jensen, professor, dr.theol på religionsvidenskab Århus Universitet.

Romantikens forståelse af religion generelt og af kristendom specielt fik en enorm indflydelse for eftertiden. Romantikken var ikke mindst en reaktion på oplysningstidens kritik af religion, der enten reducere religion til abstrakte principper – en formel accept af Guds og sjælens eksistens – eller ville erstatte kristendom med religionserstatninger (som Robespierres 'det højeste væsen') eller med militant ateisme. Men romantikerne kunne og ville ikke blot vende tilbage til traditionen før oplysningen. Hvorfor det, og hvordan religion så kunne forstås, blev formuleret klart og konsekvent i den franske katolske forfatter Chateaubriands sensationelle bog *Génie du Christianisme* ("Kristendommens ånd") fra 1802. I foredraget vil jeg opridse hovedpunkterne i Chateaubriands forståelse af kristendom og sammenligne den med Grundtvigs. Der er naturligvis store forskelle imellem den franske katolik og den danske lutheraner. Men der er også tankevækkende ligheder. Min tese er at vi hos dem kan se oprindelsen til nutidens

'kulturkristendom'.

Kl. 12.00 Frokostbuffet i spisesalen

Kl. 14.30 **Foredrag om Eckersberg og Friedrich - de to store malerfyrster i Romantikken og Dansk Guldalder ved Kristina Lohe, tidl. højskolelærer på Rønshoved, nu leder af klosteret i Volkenroda.**

I foredraget møder vi to af de vigtigste malere fra starten af 1800-tallet: C.W. Eckersberg, som lagde grunden til den Danske Guldalder, og Caspar David Friedrich, den nok vigtigste tyske maler i samme generation og stedfortræder for Romantikken i Tyskland. Begge to har været elever ved Nicolai Abildgaard på Kunstakademiet i København og var meget interesseret og begavet i bl.a. landskabsmaleri, dog havde hver sin egen specielle tilgang til maleri. Foredraget følger i malernes spor for at vise stemningen i starten af 1800-tallet og tidens ånd i såvel det daværende Danmark og Tyskland.

Kl. 17.30 Øl- og vinsalg fra skolens kiosk

Kl. 18.00 Aftensmad i spisesalen

Kl. 20.00 **Filmaften, om Guldalderen set fra en kunstners vinkel.**

I aften slutter vi vores dag i Guldalderen ved at blive ført gennem Danmarkshistorien set med en kunstners øjne. Denne film handler om Bjørn Nørgaards arbejde med de 17 gobeliner, der i dag pryder Christiansborg Slot. Filmen bringer os ud på en rejse. En rejse gennem skabelsen af gobelinerne, der alle blev vævet i Frankrig, en rejse gennem Danmarkshistorien og ikke mindst en rejse med kunstneren selv, og de overvejelser og refleksioner han gør sig under skabelsesprocessen. Det hele er krydret med interviews, tanker og smukke billeder, filmen er en fest for både hjerne og øjne!

Herefter kaffe og kage i pejsestuen.

Torsdag 25. november

Kl. 07.55 Vi synger flaget op

Kl. 08.00 Morgenmad i spisesalen

Kl. 09.00 Morgensamling i foredragssalen

Kl. 09.30 Vi synger flaget op

Kl. 10.00 **Spændende studiekredse, hvor du møder højskolens egne lærere.**

Livet, tiden, samfundet: Vi sætter fokus på et aktuelt emne og debatterer og krydser klinger om det ved højskolelærer Søren Hviid Pedersen.

Litteratur: Vi har fundet en god tekst frem, som bliver lagt frem i foyeren ved ankomst. En studiekreds med enten højskolelærer Andreas Pilekjær eller viceforstander Nina Kjærhus.

Naturvandringer: Vandringer i det flotte vinterlandskab omkring højskolen. Skov og kystnære vandringer ved højskolelærer Hans-Tyge Haarløv.

Kl. 12.00 Frokostbuffet i spisesalen

Kl. 14.30 **Musikoptakt til koncerten i aften ved højskolelærer på Rønshoved Højskole og musikhistoriker Tim Pohle.**

Vi bliver godt forberedte til aftenens koncert. Vi vil høre nogle musikeksempler fra de værker, vi i aften skal høre i deres fulde pragt. Samtidig vil vi få et musikhistorisk overblik over komponisterne og deres hovedværker.

Kl. 17.15 Øl- og vinsalg fra skolens kiosk

Kl. 17.45 Aftensmad i spisesalen

Kl. 19.00 **Koncert med Sønderjyllands Symfoniorkester**

Vi skal denne aften læne os tilbage og nyde musikken spillet af det kendte Sønderjyske Symfoniorkester. I skrivende stund har vi ikke modtaget det endelige program for aftenen.

Vi kører herefter hjem til højskolen, hvor et glas køligt hvidvin venter på os i højskolens pejsestue.

Fredag d. 26. november

Kl.08.00 Morgenbuffet i spisesalen

Kl.09.00 Morgensamling i foredragssalen

Kl. 09.30 Vi synger flaget op

Kl.10.00 **Foredrag om aftenlandenes requiem ved forstander Thue Kjærhus.**

Vestens kulturelle forfald kulminerede med den moderne nihilisme. Med holocaust og Gulag. Med fødslen af det nye moderne menneske (Dostojevskij).

Camus karakteriserede det 20. århundrede som rædselsårhundredet. Angstens og rationalitetens århundrede.

Foredraget vil tage afsæt i den israelske forfatter Amos

Oz' vurdering af Europa. Oz ser den moderne europæiske

kultur som sygelig optaget af identitet, substanstænkning og værenstænkning. Det europæiske kontinent betragtes således af israelerne som befolket af verdensfjerne abstrakte mennesker, der tænker ideologisk og moralistisk. Vi vil ved hjælp af de betydeligste civilisationskritikere i det 20. århundrede: T.W. Adorno og Hannah Arendt nærme os en reflekteret forståelse af Camus', Dostojevskij' og Oz' beskrivelse af den nihilistiske europæiske kultur, som determinerer vestens forfald. Vi vil således ikke nøjes med en beskrivelse af forfaldet, men reflektere forfaldet samfundsteoretisk.

Kl. 12.00

Frokostbuffet i spisesalen

Kl. 14.30

Foredrag om den åndsløse dansker - danske værdier i en narcissistisk tid ved samfundsdebattør og teolog Sørine Gotfredsen

Det hører med til menneskelivet at forsøge at se sig selv i forhold til noget større, og det er vi ikke altid så gode til i dette land. Midt i velfærd, værdirelativering og manglende vilje til at forholde sig til begreber som skyld, pligt, ondskab og nåde kan vi udvikle os til for åndløse væsner. Det kan især mærkes, når vi i en narcissistisk præget kultur udfolder værdidebatten og synet på dette at være et godt menneske. Foredraget vil analysere nogle af de uheldsvangre mekanismer og også pege på den enkeltes mulighed for at stå dem imod. For selvfølgelig er der håb.

Kl. 17.45

Øl- og vinsalg fra skolens kiosk

Kl. 18.00

Aftensmad i spisesalen

Kl. 19.30

Aftenforedrag om Hamlet - Shakespeares tragedie genfortalt og udlagt ved højskolelærer på Rønshoved Højskole Andreas Pilekjær.

Shakespeares skuespil havde premiere i 1601 og er siden opført utallige gange på alverdens scener. Mange vil da også nikke genkendende til superklassikeren om kongesønnen, hvis far blev dræbt af sin bror. Men kender vi fortællingen? Foredraget genfortæller det fascinerende værk og fører tilhørerne ind i tragediens subtile pointer.

Bagefter varm kakao og sønderjyske "pumle" i pejsestuen.

Lørdag d. 27. november

Kl. 08.00

Morgenbuffet i spisesalen

Kl. 09.00

Morgensamling i foredragssalen

Kl. 09.30

Vi synger flaget op

Kl. 10.00

Foredrag om H.C. Ørsted og elektromagnetismen ved Jens Olaf Pepke Pedersen, seniorforsker på Institut for Rumforskning DTU.

H. C. Ørsted er en af Danmarks største videnskabsmænd og verdenskendt for sin opdagelse af elektromagnetismen i 1820. Det er en af de opdagelser, som har ændret menneskers materielle vilkår mest. For eksempel skabes næsten al elektricitet ud fra elektromagnetismens regler, og hans opdagelse har en lang række anvendelser i vores dagligdag. Ørsted var samtidig en forsker, der forenede en dyb religiøsitet med sin videnskab, og hans opdagelse passede smukt i hans holistiske syn på verden. For Ørsted var hele tilværelsen en åbenbaring af guddommelig fornuft, og et af beviserne var netop den sammenhæng, han fandt mellem elektricitet og magnetisme. Derfor var det ifølge Ørsted også gennem studiet af naturen, at man kunne få indsigt i Guds tanker. Tanken om sammenhæng mellem de forskellige naturfænomener, har været en ledetråd i fysikken også før Ørsted, og fysikkens historie kan beskrives som en historie om foreninger. Newtons tyngdelov forenede himmelske og jordiske fænomener, Ørsted, Faraday og Maxwell forenede elektriske og magnetiske kræfter, og i moderne tid har vi forenet de elektromagnetiske kræfter med de såkaldte svage kernekræfter. Kvantefeltteorien og relativitetsteorien er også eksempler på foreninger, der samler forskellige tidligere teorier under et. I foredraget belyses Ørsteds opdagelse, nogle af hans filosofiske og religiøse overvejelser, og hvordan udsigterne er til at finde den endelige forenede teori om alting.

Kl.12.00

Frokostbuffet i spisesalen

Kl.14.30

Foredrag om eksistens og individuation - et idehistorisk perspektiv ved professor Hans-Jørgen Schanz, Aarhus Universitet.

Vi slutter dette års eksistenskursus med et sprudlende foredrag, om det fænomen, at mennesker altid – i hvert fald siden den græske klassik – har haft ideer og forestillinger om, hvad det var, der adskilte mennesket fra alt andet levende på jorden. I disse forestillinger indgik også spørgsmålet om: Hvordan bliver det enkelte menneske til det særegne, det nu en gang bliver til.

Kl.17.30

Øl- og vinsalg fra skolens kiosk

Kl.18.00

Festmiddag, der går over i jubilæumsfestaften med organist og komponist Birgitte Buur. Birgitte har netop sammen med Lisbeth Smedegaard Andersen udgivet en almanak med 12

sange og salmer. Vi vil høre og sammen synge nogle af disse nye, dejlige sange, hvor hver måned har sin stemning, sit særpræg.

Søndag den 28. november

Kl. 07.55 Vi synger flaget op

Kl. 08.00 Morgenbuffet i spisesalen

Kl. 08.50 **Kort morgensamling i Folkvang**

Herefter afsked og afrejse, så man kan komme med bussen fra højskolen kl. 9.20 og nå toget fra Gråsten Station ca. kl. 9.50

Vi forbeholder os ret til ændringer i programmet

Praktiske oplysninger

Tilmelding

Du tilmelder dig nemt på vores hjemmeside www.ronshoved.dk under "Korte kurser". Du kan vælge mellem at betale online eller at få en regning.

Tilmelding er bindende, hvilket betyder, at vi ikke kan refundere pengene ved afbud. Vi anbefaler derfor, at du tegner en afbestillingsforsikring ved f.eks. Europæiske Rejseforsikring.

Priser

Dobbeltværelse pr. person med eget bad:	5.095,-kr.
Enkeltværelse pr. person med eget bad:	5.795,-kr.

Kontoret hjælper dig gerne med at finde en makker, så du for det første kan spare de penge som et enkeltværelse jo koster ekstra, men også for at du kan få muligheden for at lære en ny at kende.

Beløbet dækker kost & logi inkl. linned og håndklæder samt alle udflugter og programsatte punkter.

Rejsen til Rønshoved med offentlig transport

Vi ligger tæt på IC-linien. Der købes togbillet til Gråsten. Det tager 2½ time fra Århus og 3½ time fra København (med direkte tog hver 2. time). Fra Gråsten tager bussen (nr. 110) kun 15 min.

Vi kan også tilbyde at hente dig med vores bus i Gråsten med togankomst ca. kl. 15.10. Prisen vil være 50,-kr, som du betaler direkte til chaufføren i bussen. Det samme kan vi tilbyde på hjemrejsedagen med togafgang ca. kl. 09.50.

Rønhoved Højskole
Højskolen ved Flensborg Fjord